Verslag bewonersbijeenkomst Muiderpoortstation en omgeving

Locatie: Mirror Centre Ter Gouwestraat 3 Amsterdam

Datum: 27 mei 2019

Verslag : [redacted]

1. Opening

De voorzitter [redacted] opent de bijeenkomst om 19.00 uur heet alle aanwezigen welkom. Hij zal als onafhankelijk gespreksleider de bijeenkomst leiden. Tijdens de bijeenkomst wordt een gebiedsvisie gepresenteerd die betrekking heeft op het Muiderpoortstation en omgeving. Alle opmerkingen worden in een verslag vastgelegd. Dit verslag gaat samen met de concept gebiedsvisie naar de politiek.

2. Uitleg proces – [redacted], projectmanager

In 2015 is de gemeente gestart met gesprekken over het initiatief van de NS en het hotel. Daaruit voortkomend is besloten om te kijken of een visie ontwikkeld kon worden voor het hele gebied rond het Muiderpoortstation. Dit heeft in januari 2017 geleid tot een integrale gebiedsvisie, waarbij bewoners aangaven als belanghebbende en volwaardige partij mee te willen denken. De gemeente is een verkenning gestart, waar een schouw en gesprekken met belanghebbenden onderdeel van uitmaakten.
In maart 2018 heeft het projectteam een bevestiging ontvangen met een herformulering van de opdracht voor de gebiedsvisie. De eerste bijeenkomst met belanghebbenden; bewoners en partijen zoals de NS en Ymere, is in juni 2018 gehouden. Daarnaast is een aantal onderzoeken uitgevoerd waarbij gedacht kan worden aan een quickscan van het gebied rond het station. De conceptgebiedsvisie is in maart 2019 op verzoek van de wethouders vrijgegeven voor consultatie met de buurt, met als resultaat een bewonersbijeenkomst op 27 mei 2019. De input van alle belanghebbenden wordt meegenomen in de visie die aan het bestuur wordt voorgelegd. In september 2019 zal de verkenningsfase worden afgerond, waarna bestuurlijke besluitvorming via B&W en eventueel de gemeenteraad plaatsvindt. Bij een akkoord met betrekking tot de visie, start de tweede fase en zal het projectteam onderdelen toetsen op haalbaarheid. Ook in de tweede fase zullen belanghebbenden in de gelegenheid worden gesteld om in te spreken.

3. Uitleg visie – [redacted] - stedenbouwkundige

Een visie is nog geen plan, maar een idee voor de toekomst. Het gemeentelijke beleid wordt in de visie meegenomen, evenals de input van bewoners en andere stakeholders. Het projectteam heeft als opdracht om een visie voor het Muiderpoortstation en omgeving te maken. Binnen de visie maakt het projectteam een onderscheid tussen het spoor, de spoorzone en Tuinwijck. Ymere is een leidend in deze ontwikkeling, omdat zij veel bezit hebben in deze wijk. Wat betreft de spoorzone en het station kan het projectteam concrete voorstellen doen, voor Tuinwijck kan alleen een ambitie worden uitgesproken.

De huidige situatie dient verbeterd te worden, omdat het station een OV-knooppunt is en er veel druk op de ruimte staat. Het station ligt met de achterkant naar de drukste straat en sommige looproutes zijn voor nieuwe reizigers niet duidelijk. Op het Oosterspoorplein zal de stalling van fietsers meer gereguleerd worden en dat is gezien het groeiend aantal reizigers zeker nodig. Er wordt gedacht aan een ondergrondse stalling. Het projectteam wil de spoorzone verbinden met de groene delen in de wijk door een wandelroute te maken. Sociaal onveilige situaties dienen verbeterd te worden en deze kan opgelost worden door het toevoegen van kleinschalige programma's. De route tussen Oostpoort en het Muiderpoortstation krijgt een meer logische verbinding en ook de fietsverbinding met Watergraafsmeer verbetert.
Het Muiderpoortstation als OV-knooppunt zal drukker worden, aangezien reizigers vanaf het Zeeburgereiland via dit station zullen reizen. De overstap naar bus, tram of metro dient daarom goed te zijn. De gevolgen voor het toenemend aantal reizigers voor het station en omgeving brengt het projectteam in beeld. Daarnaast zal sprake zijn van functiemenging en dat betekent dat in het gebied

naast wonen ook andere functies ontwikkeld zullen worden. Gedacht kan worden aan werkfuncties, maatschappelijke functies en scholen. Hierdoor krijgt het station een meer verbindende functie.

Wat betreft duurzaamheid dient de gemeente te voldoen aan de afspraken die hierover zijn gemaakt. De ontwikkelingen rond het Muiderpoortstation dienen hieraan bij te dragen. Het projectteam gaat bij elke ontwikkeling bekijken welke thema's op dit gebied kansrijk of noodzakelijk zijn. Aspecten die binnen de duurzaamheid worden meegenomen zijn: aardagasvrij en energieneutraal, flexibele bebouwing, gebruik van gerecyclede materialen, klimaat adaptief en waterrobuust, vergroening en een plek voor ecologie. Tijdens het bouwen wordt ook rekening gehouden met de flora en fauna.
Het talud van het spoor maakt onderdeel uit van de groene zone (ecologische verbinding) en bij het Muiderpoortstation is een kans om die zone te verbinden. Als het gaat om klimaatadaptatie, dan zijn onderwerpen als hittestress en wateroverlast belangrijke thema's. Verder wordt qua (geluids)overlast ook rekening gehouden met het bouwen in relatie tot het spoor.

Rond het station zijn verschillende initiatieven voorgesteld. In eerste instantie is het plan van een hotel afgewezen, omdat deze niet in de ruimte past. Naar aanleiding van de consultatie met bewoners is het hotel geen uitgangspunt meer in de visie. Voorts wil de NS de gebouwen, zoals het oude stationsgebouw, weer in gebruik nemen. Het projectteam bekijkt ook samen met ProRail hoe de toegangen tot de perrons kunnen worden verbeterd.
Door bebouwing aan het Linnaeusplantsoen ontstaat een nieuwe situatie en dat vraagt om een nieuwe visie op dat gedeelte van het plan.

Het stationsgebouw wordt momenteel gebruikt als fietsenstalling, maar het zou geweldige kans zijnhet gebouw haar oude functie teruggeven of er een publieke functie voor vinden. De route vanaf het station richting de trams behoeft verbetering, zodat onder het viaduct levendigheid ontstaat. Ruimtelijk gezien is dit mogelijk en de sociale veiligheid blijft een groot aandachtspunt.
Qua openbare ruimte moet de reiziger al van verre voelen dat hij in het stationsgebied is. Doordat de auto uit het gebied verdwijnt, kan er een voetgangersgebied worden gemaakt. De stalling voor fietsers wordt verbeterd en er zal een logische fietsroute richting de ingang van de stalling worden gemaakt. Daarnaast zoekt het projectteam naar middelen om het plein meer een verblijfsfunctie te geven.
De bebouwing op het Oosterspoorplein dient het plein te versterken door toevoegen van functies. De NS wil de voormalige dienstgebouwen aan de achterkant uitbouwen. Vanwege de monumentale status mag de voorkant niet worden aangepast. Het Mirror Centre wil ook uitbreiden en op de begane grond een plint met functies toevoegen, om zo meer contact te maken met het plein.
De ecologische functies in de spoorzone worden versterkt door het toevoegen van een speelplek en verbeteren van de looproutes. Het transformatorhuis wordt verfraaid.

Wat betreft de ambities voor Tuinwijck heeft het projectteam een aantal globale ideeën, welke randvoorwaarden kunnen zijn voor de verdere ontwikkeling van het gebied. Amsterdam heeft als gemeente een doelstelling om te verdichten en functies te mengen. Sloop nieuwbouw biedt een kans op verdichting. Door het talud horizontaal te versterken, kan groen in de wijk worden verwerkt. Tuinwijck ligt tussen de sporen in en door ondergronds parkeren te realiseren, zou de wijk autovrij kunnen worden gemaakt. Ontsluiting vindt via de Polderweg plaats en ook ontstaat dan de mogelijkheid om nieuwe looproutes te realiseren.

4. Algemene vragen en opmerkingen

- De hitte in het gebied is ontstaan na de bouw van Oostpoort. De gemeente moet zich meer bewust zijn van de ecologische structuur en de verbinding van deze zones kan versterkt worden. Ook de kwaliteit kan verbeteren, zodat dieren er kunnen leven. De oostkant van het plein is de ecologische kant van Amsterdam en daar moet de gemeente vanaf blijven!
- Kunt u specificeren welke gebouwen gesloopt gaan worden?
  De heer Van den Busken legt uit dat sloop een mogelijkheid is wanneer de gemeente haar ambitie woningen toevoegen en functiemenging in het gebied wil realiseren. In dat geval is sloop/nieuwbouw in Tuinwijck aan de orde. De eigenaren, in dit geval Ymere, bepaalt of sprake zal zijn van sloop/nieuwbouw. In fase 2 of 3 zou meer duidelijkheid kunnen komen of dit werkelijk aan de orde is.
- Aandachtspunt is dat de bebouwing niet in de groene spoorzones moet komen. De bebouwing houdt bij het talud op en de voet- en fietsbewegingen richting de fietsenstalling blijven mogelijk.
- Een bewoonster stelt voor om meerdere uitgangen te maken bij het station, net als bij CS. De westkant van het perron doortrekken tot de Linneausstraat, zodat reizigers aan die kant het station kunnen verlaten.
  [redacted] legt uit dat het station eigendom is van de NS en ProRail. Zij willen

stimuleren dat de reizigers van dezelfde uitgang gebruik maken. De gemeente is wel met deze partijen in gesprek over de toename van het aantal reizigers en het feit dat er meer treinen gaan stoppen. Er bestaan wel ideeën om de smalste onderdoorgang te verbreden, zodat reizigers er beter doorheen kunnen. De opgang aan de buitenkant komt mogelijk te vervallen, waarna via de centrale hal een toegang wordt gemaakt.

- Een bewoonster meent dat mooi wordt gesproken over het milieu en groen. Iedereen weet dat over het spoor goederentreinen rijden die gevaarlijke stoffen vervoeren. Als men wil verduurzamen, dan moet ook naar dit aspect worden gekeken.
- Tuinwijck is heel erg groen en zijn daarmee de longen van Oostpoort. Het groen in deze kleine driehoek moet worden vermeerderd. Verder is het ook een buitenkans om in lijn met de buurt het station duurzamer te maken, zo merkt een bewoonster op. De hele stad stinkt en in deze wijk is het groen en fris. De wens van de bewoners is een meer parkachtige omgeving. Tevens willen zij betrokken worden bij het maken van de plannen.
- In de visie wordt gesproken over een zichtlijn van Oostpoort richting het station. Hoe wil de gemeente dit realiseren?
  [redacted] licht toe dat als er sprake is van sloop en er wordt een nieuw bebouwingsstructuur gemaakt, deze lijn mogelijk gerealiseerd kan worden.Bewoners geven aan in dat geval in opstand te komen. Zij zijn geen voorstander van sloop ten behoeve van een zichtlijn. Waar moeten de huidige bewoners dan wonen?
- Volgens een bewoonster wordt in de visie weinig aandacht besteed aan geluidsoverlast in de wijk. Tussen de sporen is het station een klankkast en door de verdichting is de geluidsoverlast alleen maar toegenomen. Bewoners hebben dit aspect in het verleden al benoemd als aandachtspunt. In de wijk is weinig groen en de bewoners van Tuinwijck kijken aan tegen de rug van Oostpoort. In het masterplan wordt alles weggevaagd en zou gesloopt worden ten behoeve van een zichtlijn. Wanneer het plein autovrij wordt gemaakt, dan neemt het verkeer in de wijk juist toe.
  [redacted] erkent dat het geluid vanaf het spoor erg aanwezig is. Bebouwing kan ingezet worden om het geluid tegen te gaan, maar aan de andere kant moet ook worden voorkomen dat het gebouw juist als een klankkast gaat werken. Tijdens de herinrichting kan rekening worden gehouden met geluidsbepalende factoren. In de haalbaarheidsstudie bekijkt de gemeente hoe deze ingezet kunnen worden en groen, bebouwing of geluidswal zijn maatregelen die getroffen kunnen worden.
  Het geluid van het spoor is gebonden aan nationale wetgeving en aan die normen wordt momenteel voldaan. In de verdere uitwerking wordt op allerlei manieren rekening gehouden met geluid(soverlast).
  Het autovrij maken van het plein neemt de gemeente mee in de verdere uitwerking. Wellicht wordt er een parkeergarage gebouwd die vanaf de Polderweg bereikbaar is.
- Een bewoner mist de inbreng van Ymere, terwijl hun belangen in dit gebied worden genoemd. Hij is niet tevreden over het onderhoud van Ymere en meent dat de woningen verpauperen.
  De gebiedsregisseur van Ymere is aanwezig als toehoorder, om kennis te nemen van de visie van de gemeente. Ymere zelf is bezig met het uitwerken van scenario's op hoofdlijnen voor de woningen in het gebied. Momenteel kan nog geen helderheid gegeven over de plannen zelf, maar Ymere is hierover ook in gesprek met de bewonerscommissie. Wanneer er meer duidelijkheid is, zal Ymere waarschijnlijk wel bewonersavonden organiseren.
- Een bewoonster is tegen verdichten en sloop nieuwbouw en vreest dat er een flat in Tuinwijck gebouwd gaat worden. Waar moeten de huidige bewoners gaan wonen als hun huis wordt gesloopt? Zijn zij niet belangrijk en de nieuwe bewoners wel?
  [redacted] verduidelijkt dat de gemeente een verdichtingsopgave heeft. Amsterdam zoekt nieuwe woningbouwlocaties en Tuinwijck kan daar een van zijn, omdat het op een knooppunt ligt. Volgens beleid van de gemeente wordt rond een knooppunt verdicht.
- Een bewoonster meent dat de inbreng van de huidige bewoners wordt genegeerd. Deze mensen wonen in het gebied en lopen ook van en naar het station. Het gaat niet alleen om de forenzen. Het belang van de huidige bewoners dient in de plannen meegenomen te worden. Houd rekening met de bestaande woningen, anders maakt men de stad kapot.
  [redacted] geeft aan dat meerdere keren met de bewoners is gesproken. De gemeente wil open en transparant met de bewoners blijven communiceren en is zich ervan bewust dat sprake kan zijn van verbetering wat betreft een aantal zaken. De gemeente kijkt goed naar de waardevolle bestaande elementen en neemt deze mee in de visie. Wat betreft de woningen in het gebied, is de gemeente bij het realiseren van haar ambitie ook afhankelijk van de eigenaren van de woningen. De gemeente hoopt bij de bewoners de indruk achter te laten dat hun input wordt meegenomen richting het bestuur en het besluitvormingsproces.

- Het gebied wordt zo vol gebouwd, dat een bewoonster zich afvraagt waarom nog gesproken wordt over groen. Daar is geen plek meer voor. In dat drukke gebied is zeker geen plek voor een school. Natuur is de basis voor een school en de kinderen, daarom pleit spreekster voor meer groen in de wijk.
- Een bewoonster pleit ervoor om te streven naar een gegarandeerde terugkeer van de huidige bewoners. Zij moeten in dit gebied kunnen blijven wonen.
  Ook hier hebben de eigenaren de gebouwen een taak, aldus [redacted]. Wanneer meer woningen worden teruggebouwd, dan kunnen de bewoners inderdaad eventueel terugkeren. Dat is afhankelijk van veel zaken. De vraag is of alle bewoners daadwerkelijk willen terugkeren. Ymere heeft de verantwoordelijkheid over eventuele terugkeer van bewoners.
- Realiseert de gemeente zich dat bij de sanering van de Westergasfabriek de vervuilde grond in Tuinwijck niet is meegenomen? Verder kan de gemeente een (woon)wensenpakket meegeven aan Ymere.
  De heer [redacted] legt uit dat grondonderzoek wordt verricht of geactualiseerd wordt op het moment dat er bouwplannen zijn. Mocht sprake zijn van verontreiniging, dan zal de grond gesaneerd worden. De plannen van Ymere zijn (nog) niet bekend bij de gemeente.
- Een bewoonster van Oostpoort betreurt dat mensen zich negatief uitlaten over Oostpoort. Zij is getogen en geboren in de omgeving en is teruggekomen om met veel plezier in de wijk te wonen.

5. Tafel: vragen en opmerkingen
6. Tafel 1

- Mevrouw woont aan de Polderweg en zal zeker gaan protesteren tegen plannen om de ontsluiting van een parkeergarage via deze weg te laten lopen. Toen zij in Oostpoort ging wonen was beloofd dat de Polderweg een rustige straat zou blijven. Spreekster wil de rust in de straat behouden, zeker omdat de stad al zo hectisch is. Zij pleit voor meer groen in Oostpark.
- Het Muiderpoortstation is niet zo druk als wordt geschetst. In het verleden stopten er meer treinen dan nu het geval is. Spreekster vraagt zich af waar de reizigers vandaan komen. Zij verwacht niet dat bewoners van Zeeburg via Muiderpoort zullen gaan reizen, eerder via IJburg.
- Wat gebeurt er met het herdenkingsmonument op het plein?
  [redacted] legt uit dat voor het monument een goede plek moet worden gezocht op het Oosterspoorplein. Het monument heeft een relatie met het plein. Hierover moet de gemeente overleggen met de stichting die zorgdraagt voor het monument.
- Bewoners steunen het voorstel om een stationsuitgang te maken bij de Linneausstraat, zeker omdat veel reizigers die richting als eindbestemming hebben.
  [redacted] licht toe dat de NS en ProRail verantwoordelijk zijn voor de stationsuitgangen. In de visie wil men het uitstappen centraal regelen en de sociale controle is daarbij een groot aandachtspunt.
- Een bewoonster pleit voor echt gras onder speeltoestellen en geen kunstgras. Gras is goed voor afwatering, insecten en kinderen kunnen in een natuurlijke omgeving spelen.
- In het plan is veel groen opgenomen en daarom wenst een bewoner dat er vooral inheemse beplanting wordt neergezet. Dit trekt namelijk ook veel insecten aan. Verder heeft hij het gevoel dat het gebied onder druk komt te staan, omdat de grond veel waard is. Spreker is geen voorstander van verdichten, omdat Tuinwijck een oase van groen is waar rust en ruimte aanwezig zijn.
- In Oostpoort missen de bewoners het groen en daarom plaatsen zij plantenbakken, aldus een bewoner. Daarom zijn zij juist blij met het groen in Tuinwijck.
  [redacted] merkt op dat binnen de stedenbouw de aanwezigheid van groen actueler is geworden. Wanneer hoogbouw wordt gepleegd, kan elders in de wijk groen komen te staan.
- Een bewoonster vindt de huidige woningen relatief ruim. Wanneer zij na eventuele nieuwbouw terugkeert, zal dat een kleinere woning zijn. Voor een grotere woning moet zij meer huur betalen en daardoor kunnen Amsterdammers niet terugkeren naar de plek waar zij nu wonen. Mevrouw meent dat de nieuwe woningen gebouwd worden voor expats. Momenteel wonen alle culturen in Tuinwijck in goede harmonie in een groene wijk samen. Dat is uniek aan deze wijk en spreekster meent dat dit niet mag verdwijnen. Die saamhorigheid komt nooit meer terug.
- Een andere bewoonster vreest dat in de wijk alleen maar koopwoningen terug zullen komen. Die zijn voor de huidige bewoners niet betaalbaar. De druk op Tuinwijck is groot en dat betekent een stijging in de huren. Spreekster verwacht niet dat er sociale huurwoningen terugkomen.
- Volgens een bewoner is sprake van een enorm hitte eiland in het gebied en Tuinwijck is daarin het meest groene stukje. Dat moet standhouden. De gemeente zegt ecologie belangrijk te vinden en moet de daad bij het woord voegen. De beplanting in Oostpark is exotische soorten en die bomen groeien niet groot. De bewoners hebben al eerder aangegeven dat Tuinwijck qua groen

en water goed moet aansluiten bij inheemse beplanting. Zij hebben het gevoel dat de gemeente niet luistert, want in Oost is langs een groenzone parkeren met vuilcontainers gerealiseerd. In een speeltuin moet een natuurlijke ondergrond en geen kunstgras worden gebruikt.
Wellicht is het mogelijk om de groenzone ten koste van het fietspad te verbreden.

- Een bewoonster adviseert om goed na te denken over de route door en richting Watergraafsmeer. De veilig naar school route is ook een belangrijk aandachtspunt.
- Bewoners van Tuinwijck hebben input geleverd bij de plannen voor Oostpoort en hebben niet het idee dat de gemeente daar naar heeft geluisterd.
- Wat betreft het monument voor de joden merkt een bewoner op dat in de onderdoorgang momenteel kindertekeningen hangen. Volgens hem kunnen er ook foto's neergehangen worden die betrekking hebben op de gebeurtenissen in het verleden. Verder is het ook mogelijk om een herdenkingsmuur te maken langs het spoor. Dit is al eerder geopperd, maar niet uitgevoerd.
    - **Tafel 2**
    - **Tafel 3**
-

7. Sluiting

[redacted] bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de bijeenkomst om 21.00 uur.